

SVOBODNA SLOVENIJA

ANO (LETO) XXIII. (17)
No. (štev.) 20

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES
14. maja 1964

Ob našem romanju

Nedelja 10. maja popoldne na prostem trgu pred monumentalno romarsko baziliko v Lujamu. Kakor da še vedno odmevajo vsenaokrog iz tisoč slovenskih grl zapeti slavospevi in prošnje pri dopoldanski službi božji: Marija, naša ljuba Mati... Mi hočemo povsod Boga!

Brezbržna malomarnost domačinov, ki se sprehajajo po trgu in okolici bazilike, ne more motiti skrivnostnega veličastja, ki ga doumevamo slovenski romarji. Posebna toplina nas navdaja ob pogledu na veliki slovenski zastavi, ki vihra danes pri vходу v cerkev ob argentinski in papeški.

Ob pogledu na v vetru se prelivajoče bele, modre in rdeče barve nam misel nehote uide v domovino k dogodkom pred devetnajstimi leti. Tretjega maja so tudi plapolale iz ljubljanskega gradu slovenske zastave in oznanjale, da se dogajajo velike stvari. Slovenski parlament je tedaj ob navzočnosti ljubljanskega škofa po štirih letih okupacije in revolucije dostojanstveno zahteval pravico tudi za slovenski narod. Proglasil je, da je na vsem slovenskem ozemlju, kjer bivajo Slovenci ustanovljena slovenska narodna država, ki naj bo del federativne demokratične Jugoslavije.

Predsednik NO dr. Krek je s krepkimi besedami najlepše označil naš tretji maj: „Slovenski parlament dne 3. maja 1945 je bil najresnejši nastop politično zrelega naroda. V krvavi sili svoje žrtve neustrašeno, kljub novi poplavi nasilja, kljub izdajstvu, v zadnji uri, predno se za njim zaklenejo vrata komunistične ječe z odločnim, dostojanstvenim ponosom poudari svojo suverenost, zahteva pravico, izpove vero vanjo in obljubi zvestobo do zadnjega duha, do poslednje kaplje krvi v boju in delu za resnično osvobodjenje.“

Iz teh misli nas zdramita križ in slovenska zastava, ki se prikazuje na vrhu stopnic pred cerkvijo. Nosijo jo slovenski fantje. V procesiji jim sledijo šolski otroci, možje in fantje; molijo: Oče naš. Kakor prelep šopek jim sledi dolga vrsta narodnih noš. Visoko so dvignili fantje podobo Brezjanske Matere božje, za njo Lujansko. Slovenski duhovniki. Za temi dekleta in žene.

Vsa ta procesija je kakor mogočen venec ovila šiiri trg pred cerkvijo: Oče naš, kateri si v nebesih...

Zopet so zbežale misli v preteklost. Dolge in nepregledne množice so se pomikale tedaj preko Ljubelja. Možje in fantje, žene in dekleta in otroci do najmanjših v naročju. Nosili so križ begunstva. Svobodo so iskali tudi tedaj so klicali: „Marija, naša ljuba Mati“ in molili: Oče naš, kateri si v nebesih.

Marsikateremu možu in fantu, ki gre v procesiji proti lujanski baziliki, pa se v daljavi prikazuje še drug sprevod: prijatelji, sorodniki, znanci, soborci. Zmujenih obrazov in krvavečih ran, z ostro žico povezani. Padajo pod udarce; naskrivaj pa stiska ranjena roka Brezjanske svetinje in ustnice skoro nebigno šepetajo: Oče naš...

Mož ali fant v procesiji se zave, misli se povrnejo v sedanost in zopet pozvame: Oče naš, kateri si v nebesih...

Tretjemajsko zahtevo po pravici so v svetu preslišali in je tedaj niso razumeli. Doma so jo zadušili v krvi in nasilju. Ubili je niso. Še je živa ta zahteva in vedno več jih je, ki jo ponavljajo.

Križa našega begunstva niso razumeli. Mrzlo in kar okrutno je bilo to nerazumevanje. Pa nas ni strlo in nismo omahnili pod težo križa begunstva. Ostal je glasen klic po svobodi, domovini in nam.

Zvestobe slovenskih borcev za ohranitev in obrambo lastnega naroda tudi niso hoteli razumeti. Še več. Izdali so jih. Toda v množičnih jamah pobiti niso preklinjali ne tistih, ki so jih izdali, ne morilcev. Molili so. Veličastna je njihova žrtve.

Procesija je končana. Akordi orgel odmevajo. Vanje se preliva prošnja: Gospod, usmili se nas, Gospod, usmili se nas...

Življenje na trgu in okrog bazilike gre zopet svojo pot. Ko so domačini gledali procesijo, so jo hvalili. Zdela se

Hruščov v Egiptu

Pred odhodom v Kairo na obisk k Nasserju, je Hruščov želel srečno pot alžirskemu predsedniku Ben Belli in mu za slovo obljubil 26,5 milijonov dolarjev nadaljnje sovjetske pomoči. Ben Bella je srečen odpotoval na Čehoslovaško, od tam pa v Bolgarijo ter nazaj v Alžir.

Še ko je bil v Kremlju, je Ben Bella Hruščovu za slovo zatrdil, da je „Alžir izbral socialistično pot“ in da nobeni kritiki ne bodo spremenili tega dejstva. Kljub tej izjavi zahodnjaki še vedno upajo, da Ben Bella Alžir ne bo zapeljal povsem v sovjetski tabor. Ni razvidno, na čem temelji to upanje zahodnjakov.

Hruščov se je nato vkrcal na svojo ladjo Armenijo in s številnim spremstvom, z Gromikom in vsi svojo družino odplul skozi Bospor in Dardanele mimo Cipra v Aleksandrijo, kamor je prispel minulo soboto. V Egiptu namerava ostati dva tedna in poleg Kaira obiskati še druga egipčanska mesta ter v prvi vrsti prisostvovati slavnostim odprtja prvega dela aswanskega jezusa na Nilu.

Nasser je za varstvo Hruščova poskrbel, kakor še za nikogar drugega. Nima pa seveda tudi nihče drugi toliko sovražnikov kakor Hruščov. Nad 20.000 tajnih agentov, policajev, vohunskih strokovnjakov in prometnikov štiti Hruščova na njegovem potovanju po Egiptu. Hruščov sam pa je s seboj pripeljal še svojih 90 tajnih agentov in osebnih straž. Prav tako mu je moral Nasser vzpostaviti direktno telefonsko zvezo s Kremljem, ki deluje 24 ur dnevno.

V Kairu je Nasser obdal Hruščova in njegovo ženo z orientalskim sijajem v palači bivšega egipčanskega kralja Faruka. Hruščova je Nasser tudi počastil (ali tudi ne) s tem, da mu je dal na razpolago posteljo, v kateri je spal v razbrzdanosti Faruk. Dolej Nasser nobenemu svojemu gostu ni dal na razpolago te postelje. Nikitova žena Nina je dobila drugo tako posteljo, ostali sovjetski gostje pa druge razkošne prostore v kairski kraljevski palači.

Nasser je Hruščova pričakal skupno z ogromno množico na pomolu. Dejal je Hruščovu, da je „vaše ime postalo legenda med milijoni egipčanskih državljanov“. Hruščov je takoj pripomnil, da „vaša dežela, kakor naša, leži na dveh kontinentih: naša v Evropi in Aziji, vaša v Afriki in Aziji“. Menijo, da je Hruščov hotel odgovoriti s tem na kritike Pe-

kinga, da ZSSR nima nič iskati v Aziji in da zato tudi ne spada na prihodnjo bandunško konferenco afro-azijskih držav.

Hruščov se je seveda v svojih izjavah dotaknil tudi vprašanja Izraela in zagotovil Arabcem, da „izraelski načrt za preusmeritev reke Jordana krši pravice Arabcev, ki uporabljajo vodo te reke“. Prav tako je pritrdil Nasserju, da je treba odpraviti vsa tuja oporišča v severni Afriki. Zlasti je obsodil Angleže v Adenu, Libiji in na Cipru.

Te izjave je Hruščov dal v egipčanskem parlamentu, ki se je sestal na posebno zasedanje, da ga poslušajo. Hvalil je napredek Egipta v zadnjih 12 letih in „nepozabno lekcijo, ki ste jo dali imperialistom“, ko je zahodnjakom propadla sueška afeta leta 1956, Nasser pa je dobil kontrolo prekopa v svoje roke. Prav tako je hvalil graditev aswanskega jezusa na Nilu. Za zgraditev prve sekcije jezusa, ki bo odprta ob navzočnosti Hruščova, je ZSSR dala Egiptu 100 milijonov dolarjev pomoči. Pripravljenih pa ima še nadaljnjih 300 milijonov dolarjev za dokončno zgraditev jezusa.

Kakor je znano, je Nasser prvotno prosil Amerikance, naj bi mu posodili denar. Ker ga pri njih ni dobil — pomoč je odklonil zun. minister Dulles — se je obrnil na Moskvo, katera je uvidela ugodno priliko za svoj vstop na afriški kontinent.

Zahodnjaki ugotavljajo, da je Hruščov prišel na obisk k Nasserju iz treh razlogov: 1. da bi prepričal Arabce, da se jim izplača navezati stike z Moskvo in ne z Washingtonom; 2. da bi zatemnil sijaj, ki si ga je pridobil na svojem potovanju po Afriki kitajski Čuenlaj in 3. da bi dokazal, da podpira Arabce v njihovem stremeljenju za uničenjem Izraela in izgonom Angležev iz arabskih dežel.

Čeprav so Amerikanci doslej Egiptu poslali pomoči nad 800 milijonov dolarjev v raznih oblikah, pa z nobenim darilom niso mogli doseči tako učinkovite propagande, kakor jo je dosegel Hruščov s pomočjo za zgraditev aswanskega jezusa. Zahodnjaki ugotavljajo, da so z Nasserjem napačno ravnali v prvih njegovih letih vladanja in to vse zaradi tega, ker se niso mogli pravočasno otresti, kakor se še danes mnogo kje niso, kolonialne miselnosti.

Moskva-Peking: medvladni spor

Besedni dvoboj med sovjetsko in kitajsko KP se je tudi minuli teden nadaljeval z nezmanjšano srditostjo.

Sovjetska Pravda, glasilo sovjetske KP, je obtožila Maocetunga, da je „diktor“. Pravda piše, da kongres kitajske KP in sestanki kitajskega CKKP nimajo več nobenega smisla. „Niti sklepi kongresov niti sklepi kitajskega CKKP nimajo danes nobene važnosti več. Edini njihov namen je razpravljati o ukazih vodje.“

Pravda nadalje trdi, da kitajska partija sploh nima programa ter se boji poročati o „žalostnem porazu“ njenega „velikega skoka naprej“, ki ga je začela leta 1958. „Največja značilnost kitajske KP,“ piše Pravda, „je, da nima nobenega lastnega programa, temveč je odvisna le od volje svojega vodje. Pomankanje programa, nerednost partijskih kongresov, nesmiselnost njihovih kongresov, sklepov in dejstev, da sklepi zato nikogar ne vežejo, se nikakor ne skladajo z načeli marksizma-leninizma. To je tipično za partijsko vodstvo, ki postavlja osebni kult nad vse drugo,“ zaključuje Pravda.

Izvestja, glasilo sovjetske vlade, pa je prvič, odkar traja besedni dvoboj med sovjetsko in kitajsko KP, zaneslo spor na področje med obema vladama. Izvestja so namreč objavila poslanico afriškimi in azijskim državam, v kateri jih opozarjajo, da se hoče Kitajska polastiti kontrole nad njimi. Poslanica je bila naslovljena na vlade posameznih držav.

„...“ jim je lepa in zanimiva. Razumeli pa je niso in tudi ne tistih v procesiji.

„Mi pa smo se ta dan še posebno razumeli. Daj Bog, da bi se vedno kadar gre za velike stvari. Tako mi, kakor oni, ki bodo prišli za nami.“

M. S.

Severni del države so prizadele velike poplave, južni pa huda suša.

Kitajska KP je 7. maja t. l. poslala sovjetski KP pismo, v katerem ji sporoča, da je nemogoč kakršen koli sestanek med obema partijama vsaj do meseca maja 1965. „Sodeč pa po sedanjih okoliščinah, pa bo morala miniti doba štirih ali petih let ali celo več, predno bi mogle biti končane priprave za tak sestanek,“ zaključuje pismo.

V Moskvi je prišla na dan novica, da so Kitajci sovjetom pokradli nekatere

Gospodarsko zблиžanje Bonna in Pekinga

Zahodni opazovalci v Bonnu ugotavljajo, da zahodnonemška vlada proučuje svojo politiko do rdeče Kitajske in da kaže, da bo opustila nasprotovno stališče do Pekinga, ki ga je doslej zavzemala skupno z ZDA ter se pridružila Franciji.

Iz različnih izjav funkcionarjev bonnskega zunanega ministrstva v zadnjem času je mogoče ugotoviti naslednje: 1. Bonn ni kritiziral Francije, ko je priznala rdečo Kitajsko, čeprav je obžaloval, da ga o tem svojem koraku ni prej obvestila; 2. Kitajski zun. minister Čen

Križa med ZDA in Kubo jeseni?

Križa, ki so jo v Washingtonu pričakovali v prvih dneh maja zaradi sovjetskega prenosa kontrole nad raketami Castru ter vsled groženj, da bo sestrelil ameriška izvidniška letala U-2, ki letajo nad otokom, se je, kakor menijo v ZDA, odmaknila trenutno na letošnjo jesen, točneje, na čas po ameriških predsedniških volitvah.

V svojem prvomajskem govoru, ki je bil sicer poln napadov na ZDA, je namreč Castro izjavil, da bo uporabil „vsa mednarodna zakonita sredstva in mednarodne organizacije“, da bodo ZDA prenehale s poletji svojih letal nad Kubo, „Toda, če mednarodne organizacije ne bodo preprečile Washingtonu pošiljati letal nad Kubo, potem bomo sami odšli napadalca z orožjem,“ je zaključil Castro.

IZ T E D N A V T E D E N

V Čilu so bili zbrani zaupniki radikalne stranke, ki ima za septembrske volitve kot svojega predsedniškega kandidata senatorja Julija Durana. Večina zaupnikov je bila za to, da naj stranka s svojim lastnim kandidatom gre na volitve, manjšina pa zagovarja stališče, da morata radikalna stranka in levičarska skupina socialistov ter komunistov FRAP nastopiti pri volitvah meseca septembra skupno, se pravi, radikalni naj bi glasovali za levičarskega kandidata Salvadora Allendeja. Razgovori za skupno nastopanje radikalov in socialistov ter komunistov niso prekinjeni ter se bodo nadaljevali na osnovi, naj bi v slučaju zmage Allendeja radikalni in komunisti sestavili tudi skupno vlado, v kateri naj bi radikalni imeli vsaj tri ministrstva, med njimi ministrstvo za narodno obrambo. V tem smislu sta imela sestanek že tudi radikalni predsedniški kandidat Julio Duran in predsedniški kandidat FRAP-a Salvador Allende. Močni skupini radikalov je mnogo na tem, da pri volitvah ne bi zmagal kandidat kršč. demokrat Eduardo Frei, za katerega bodo poleg kršč. demokratov še glasovali konservativci in liberalci.

V srednjeameriški državi Panama so imeli v nedeljo splošne volitve. Volili so predsednika, dva podpredsednika, 42 poslancev in 84 njihovih namestnikov. Volitve se je udeležilo 19 priznanih strank; za predsedniški položaj je bilo postavljenih 7 kandidatov, za podpredsedniški pa 14. Glavni kandidati so bili: bivši že dvakrat odstavljeni predsednik Arnulfo Arias, Juan de Arco Galindo in Marco A. Robles. Šest opozicijskih strank, ki imajo kot skupnega kandidata ing. Juana de Arco Galindo, je neposredno pred volitvami javno obtožilo sed. predsednika Roberta Chirija, njegovega finančnega ministra in šefa tiskovne službe volilnih sleparij v korist vladnemu predsedniškemu kandidatu Marcu A. Roblesu. Ta je tudi zmagal pri volitvah.

Francoska krščansko-demokratska stranka — Ljudsko republikansko gibanje — je na svojem 21. rednem kongresnem zborovanju ostro obsodila se-

atomske tajnosti. V Kremlju so o tej zadevi bili obveščeni od svoje tajne policije že pred nekaj meseci, vendar so zadevo držali v tajnosti. Te dni pa je stvar prišla že tako daleč, da je v Kremlju niso mogli več zadrževati ter so jo objavili. „Pravda“ Kitajce silovito napada, namenoma pa pozablja, da so sovjeti prej kradli atomske tajnosti Amerikancem in se jim tako pravzaprav vrača. Sicer pa vsem komunistom cilj posvečuje sredstva, naj bodo to moskovski ali pekinški komunisti.

Ji je ponudil Zahodni Nemčiji večji uvoz Kitajske ter izmenjavo trgovinskih delegacij obeh držav. To ponudbo je Čen Ji dal zahodnim časnikiarjem, ki so se nedavno mudili v Pekingu; 3. Ruhrski industrialci vedno bolj pritiskajo na bonnsko vlado, naj bi dovolila zasebnim gospodarskim delegacijam potovanje na Kitajsko, s čimer da bi Zahodna Nemčija mogla tekmovali z ostalimi zahodnimi državami v kitajskem gospodarstvu, ki polagoma izstopa iz sovjetskega gospodarskega območja in prehaja v zahodno.

V Washingtonu trdijo, da se bo zadeva, če jo Castro predloži organizaciji ZN, vlekla mesece. Prav tako menijo, da Moskva ne bo Castru dovolila nepremišljeno izstreljevati sovjetskih raket na ameriška letala. Castro sam pa da je prišel do naslednjih zaključkov:

1. Zaradi bližnjih volitev Johnson ne more dati nobenih koncesij Kubi, ker bi se mu položaj med volilci poslabšal, tako njemu kakor vsej dem. stranki.

2. Castro nikakor ne želi zmage ameriškim republikancem. Še pred nedavnim je dejal, da „ne želim zmage vojnim hujskačem“, ter je v svojem govoru direktno omenil republikansko stranko in njenega najvidnejšega kandidata senatorja Goldwaterja.

danji politični režim v Franciji. Na kongresu so številni govorniki zatrjevali, da je sedanja politična ustaljenost v Franciji samo navidezna, samo maska, za katero se skriva ena sama osebnost: predsednik republike. Stranka — tako so zatrjevali nekateri govorniki, nima nič proti predsedniškemu sistemu, toda z gotovimi omejitvami. Isti govorniki so tudi naglašali, da je pomen parlamenta v peti francoski republiki zelo padel.

Španijo je zajel nov val stavk po tovarnah in rudnikih. Zlasti v Asturiji počiva delo skoro v vsej železni industriji in rudnikih.

Španska vlada namerava obnoviti diplomatske stike s Castrovo kom. vlado na Kubi. Prekinjeni so bili od leta 1960 zaradi demonstracij kubanskih komunistov pred španskim diplomatskim predstavnikom.

V Angliji so pri zadnjih nadomestnih volitvah znova zmagali laboristi. Vodilni funkcionarji te stranke zatrjujejo, da ni nobenega dvoma več, da laboristi ne bi zmagali nad konservativci tudi pri splošnih jesenskih volitvah.

Papež Pavel VI. je sprejel v avdienco udeležence mednarodnega kolokvija o problemih tehnične pomoči šele nastajajočim državam in o strokovnem usposabljanju oseb, ki naj omenjenim državam pomagajo pri premagovanju začetnih težav. V nagovoru jim je podarjal: „Razvoj nastajajočih držav ne sme voditi njihovih narodov v materializem, ampak jim mora tehnična pomoč nuditi sredstva za spopolnitev v tem smislu, da se bodo duhovno dvigali.“

Na Reki je bilo pred kazenskim sodiščem obsojenih 13 ustašev. Devet ustašev, ki so prišli domov iz inozemstva — nekateri med njimi celo iz Avstralije, da bi rušili sedanji kom. režim s terorističnimi dejanji, je dobilo zaporne kazni od 4 do 9 let, njihovi štirje pomagači v domovini pa bodo odsedeli v zaporih 7 do 10 mesecev.

Po zadnjem potresu v Bosni in Slavoniji so nastalo škodo ocenili na 9 in pol milijarde dinarjev.

VSESLOVENSKO ROMANJE V LUJAN

Kot vsa leta doslej je bilo tudi letos drugo nedeljo v maju, t. j. dne 11. maja. Udeležilo se ga je nad 2.000 slovenskih rojakov iz argentinske prestolnice, s področja Vel. Buenos Airesa ter iz Lujana in njegove okolice. Zastopani so pa bila tudi druga večja slovenska naselja. Iz province Buenos Aires so se romarskih pobožnosti buenosaireskih Slovencev udeležili tudi zastopniki Slovencev iz Mar del Plate, Chapadmalala in Miramara, iz drugega največjega argent. mesta Rosaria v prov. Santa Fe so pa tudi letos prišli kar s svojim omnibusom.

Ko so slovenski romarji prihajali v jutranjih urah od vseh strani in z različnimi vozili v Lujan, so se zgrinjali v prostrano Marijino svetišče ter v njem zasedli vse klopi že pred začetkom romarskih pobožnosti.

ROMARSKA SVETA MAŠA ZA VSE SLOVENCE V ARGENTINI

Romarska pobožnost se je začela ob 10. uri dop. s sv. mašo za vse Slovence v Argentini. Imel jo je g. direktor Anton Orehar. Med njo je vodil skupne molitve in ljudsko petje g. župnik Gregor Mali.

Po evangeliju je imel g. direktor Orehar tudi cerkveni nagovor, v katerem je razvijal misli o potrebi ohranitve upanja in vere v lastno življenje, v življenje slovenske izseljenske skupnosti in slovenskega naroda. Slovenski romarje je pozival, naj izročijo Mariji svoje skrbi, da jih ona pripoči Jezusu za namenom, da vsem izprosi in ohrani voljo do življenja. V življenje naj gledajo ne kot črnogledi, ampak kot verni kristjani, zavedajoč se, da to njihovo zaupanje temelji na njihovem osebnem prizadevanju, na sodelovanju vsega slovenskega občestva in najbolj na božji pomoči.

V nadaljnjih izvajanjih je naglašal, da moramo mi sami gledati v življenje realno, z dobro voljo do dela, da si ohranimo življenje in blagostanje. V nove razmere v deželi, v kateri živimo, se je treba vživljati pametno, varovati se pa slabih vplivov okolja.

Slovensko občestvo skupnosti nudi vsem najmočnejšo naravno oporo v njihovem prizadevanju za ohranitev. Treba jo je priznati in o njej prav misliti ter s simpatijo in sodelovanjem spremljati njeno delo. Braniti je treba mesto tistih, ki jo vodijo in ji kažejo pot. Škodo delajo skupnosti koristolovci, ki jo poznajo samo v potrebi. Bati se je tudi prostih strelcev, ki mislijo, da je njihova domislica že skupni blagor, in uhajancev, ki skočijo iz odgovornega dela skupnosti, kadar jim nalaga žrtve. Potrpeti je treba z napakami, ki jih imajo vsi in jih ne razkrivati brez potrebe, ko je to skupnosti v škodo in v veselje sovražnikov. Verneke poziva, naj polože pred Marijo „nespametne razlike in drug drugemu odpuste ter končajo razkrajanje.“

Končno zagotavlja romarjem, da bo Bog vsem pomagal, ko bodo vsi sami storili svoje, da se ohranijo in napreduje. Poziva jih, naj ohranijo, ali če je potrebno, obnove družinsko molitev za božji blagoslov. Verskega življenja, ki so ga slovenski izseljenci prinesli s seboj iz domovine, v svetu ne smejo zanemariti, ampak ga še obogatiti. Na tiste brate, ki so med nami omahnili,

Kaj pravite?

Spoštovani g. urednik!

Ko sem v eni od zadnjih števil „Svobodne Slovenije prebral v koticu „Žena in njen svet“ članek g. Kraljeve „Televizija in otrok“, mi je prišel v spomin naslednji dogodek, ki v vsem potrjuje vzgojno misel omenjenega članka.

Takole je bilo: Po končanem pouku v slovenskem šolskem tečaju sem stopil v učilnico in pobral na tleh raztrgan list šolskega zvezka, na katerem je napisana sledeča vsebina, ki jo zaradi zanimivosti podajam z vsemi napakami:

Redacción "Un Sueño

Anoche me acosté muy tarde viviendo en la televisión un programa de terror.

Era una noche muy lluviosa y no me podía dormir, la noche se me hacía muy larga, al rato muy largo me dormí y me soñé que un hombre entraba y me llevaba a una casa abandonada y en la casa se me aparecían fantasmas, drácula, gorilas y yo me desmayaba a la hora me desperté y en todo mi alrededor había fantasmas y hombres...

V slovenskem prevodu se glasi nekako takole:

Prost spis „Sanje

Sinoči sem šel spat zelo pozno, ker

naj nihče ne meče kamenja, ampak pomagati jim je treba, da bodo znova vstali. „Izvršimo svojo apostolsko nalogo in priznamo čast in žrtve apostolov tistim, ki jo goreče opravljajo. Da se ne bodo ti morali zagovarjati za svoj apostolat, ampak mi, kadar svoje naloge ne izvršimo.“

Zaključil pa je svoj govor z besedami sv. Pavla: „Če torej kaj premore opominjanje v Kristusu, če kaj ljubeznivo prigovarjanje, če kaj skupnost duha, dopolnite moje veselje s tem, da boste istih misli in imeli isto ljubezen, da ne boste nič storili iz prepirljivosti, ne iz prazne slavožepnosti“, in s pozivom: „Le če bomo sami imeli trdno voljo vse storiti, le če bomo znali prav ceniti pomen skupnosti in pri njenem blagru sodelovali in ne pustili, da se v tem izgaravajo le nekateri, le če bomo stanovito prosili božjo pomoč, mogoče iskreno klicati besede nadškofa Vovka v vseh stiskah: V Gospoda zaupam!“

Med romarsko sv. mašo je bilo tudi skupno obhajilo slovenskih romarjev, ki so ga delili na treh straneh okoli glavnega oltarja štirje duhovniki.

POPOLDANSKA ROMARSKA POBOŽNOST

Čas po dopoldanski romarski sv. maši pa do začetka popoldanskih romarskih pobožnosti ob 2. uri, so slovenski romarji porabili za kosilo ter za pogovor s prijatelji in znanci ter za ogled zanimivosti lujanskega mesta. Točno ob dveh so se pa zbrali znova v Marijinem svetišču in poslušali pridigo g. spirituala slovenskega semenišča v Adroguju dr. Filipa Zaklja. Tudi on je razvijal iste misli kot dopoldne g. direktor Orehar o potrebi ohranitve vere in zaupanja vase, in skupnost in v slovenski narod ter romarje pozival, naj se v ta namen zatekajo k Mariji, „kajti nikdar še ni bilo slišati, da bi bila ona koga zapustila, ki se je pod njeno varstvo zatekal.“

Po popoldanskem cerkvenem govoru se je pa iz Marijinega svetišča razvila na prostrani trg pred Marijino baziliko mogočna slovenska romarska procesija. Na začetku procesije so ministranti nosili križ, za njimi pa slov. fantje slovensko, papeško in argentinsko zastavo, sledili so otroci slovenskih šolskih tečajev s svojimi učitelji in učiteljicami. Za zastavo Svetogorske Matere božje so stopali možje in fantje, prav tako za praporom Društva slovenskih protikomunističnih borcev. Za temi so bili slovenski skavti in skavtinje s svojim šefom Marjanom Trtnikom. Stopali so za praporom Slovenske skavtske zveze. Skavtom je sledila dolga vrsta slovenskih otrok, fantov, deklet, mož ter žena v narodnih nošah. Bilo jih je okoli 100. Za njimi so slovenski fantje nosili okrašeno podobo Brezjanske Matere božje, za njo pa kip Lujanske Marije. Za bogoslovci je bila nato duhovščina z direktorjem g. A. Oreharjem, nato se je pa vila dolga vrsta žena in deklet.

Med procesijo je vodil skupno molitev sv. rožnega venca in prepevanje Marijinih pesmi po zvočniku z stopnišča pred Marijinim svetščem g. župnik Gregor Mali.

Po procesiji so bile nato v Marijini baziliki še pete litanije Matere božje z blagoslovom.

sem gledal po televiziji program strahov.

Ponoči je padal hud dež in nisem mogel zaspati, noč je bila zelo dolga in po zelo dolgem času sem zaspal in sanjal, da je vstopil nek možič, ki me je odpeljal v zapuščeno hišo in v njej so se mi prikazovali fantazme, strahovi, gorile in jaz sem padel v nezavest, ob uri sem se zbudil in okoli mene so bile fantazme in možiči...

Pa še to: V nekem tukajšnjem časopisu je na približno isto vprašanje: „Televizija in otrok“ odgovorila neka učiteljica takole: „Zaradi slabo vzgojenega otroka sva tudi midva z možem prikrajšana za marsikateri program.“

Dal Bog, da bi — zaradi dobre vzgoje otrok — vse naše mamice z vso odločnostjo in o pravem času zavrtele gumb na televizijskem aparatu.

R. B.

SMRT MED HRVATSKIMI PRIJATELJI

Iz pisma iz Zagreba posnemamo, da je v zadnjem času umrlo na Hrvatskem več prijateljev Slovencev. Tako zlasti biv. franč. provincial fra Petar Grabič, vseuč. prof. v Zagrebu dr. Stjepan Bakšić, kanonik in biv. urednik Katoliškega lista, dr. Matija Petlić, biv. župnik župnije Kristusa Kralja v Beogradu ter ing. Varga, biv. glavni tajnik Glavne združene zveze.

Dr. Jurij Adlešič — 80-letnik

Bivši ljubljanski župan, dr. Jurij Adlešič, ki živi sedaj v mestu Ford, Kansas, v ZDA, praznuje osemdesetletnico življenja. Rojen je bil dne 7. maja 1884 v Adlešičih v Beli Krajini. Med Slovenci v Severni Ameriki je postal posebno znan in priljubljen, ko je leta 1938 sprejel povabilo odbora Jugoslovanskega kulturnega vrta v Clevelandu in se osebno udeležil slovenskega začetka vrta in odkritja spomenikov v njem. Njegova prisotnost pri tedanjih proslavah je dala celi prireditvi obče narodni pomen. Bil je to praznik iskrene povezanosti med prestolnico slovenske domovine in prestolnico Slovencev v Severni Ameriki. Slovenci v Sev. Ameriki, uradni zastopniki in splošna ameriška javnost je tedaj sprejela ljubljanskega župana in njegovo soprogo, županjo gospo Vero, na najslavnejši način. Župan mesta Clevelanda, sedanjí senator Frank Lausche, je ob obisku podaril dr. Adlešiču mestne ključke, ki jih je dr. Adlešič izročil mestnemu muzeju v Ljubljani. Dr. Adlešič je prinesel kot dar ljubljanskega mesta mestu Cleveland, O., kip akademskega kiparja Toneta Kralja. Ta kip še vedno krasi sejno dvorano in so mu dali tudi ime „Miss Slovenia“.

Ob tej priložnosti je dr. Adlešič v družbi pok. Antona Grdine, Jožeta Grdine in Franka Jakšiča in drugih ameriških Slovencev obiskal mnoge slovenske naselbine po Sev. Ameriki. Povsod so ga mestni župani uradno in slovesno sprejeli, naši rojaki pa mu privedli slavnostne pozdrave. Bil je to prvi in doslej edini uradni obisk ljubljanskega župana Slovencev v Ameriki. Dr. Adlešič je v svojih nastopih osvajal srca rojakov in tiste slovenski so ostale kot nekaj najlepšega v spominu in naši zgodovini.

[Komaj enajst let pozneje pa se je zgodilo, da je isti dr. Jurij Adlešič prišel med Slovence v Severno Ameriko kot politični begunec in se naselil pri svojih belokranjskih rojakih, pri družini Konda v mestu Ford, Kansas, kjer je ostal vse do današnjega časa. V tem kratkem razdobju je v slovenski domovini bila druga svetovna vojna, fašistična in nacistična okupacija in končno komunistična revolucija. Trda igra usode je zahtevala, da je ta mož zaradi zvestobe slovenski stvari, zato, ker je v medvojnih

Iz življenja in dogajanja v Argentini

Rezultat razgovorov argentinskega in nemškega predsednika

Skupno poročilo argentinskega in nemškega predsednika ob zaključku obiska dr. Luebkeja od 4. do 7. maja t. l. Argentini navaja, da so razgovori med njima potekali v „tradicionalnem prijateljskem vzdušju“. Oba predstavnika sta soglasna v tem, da je treba gospodarske zveze med obema državama še bolj utrditi in povečati obojestransko izmenjavo blaga. Za načrtno izvajanje take politike med obema državama bo v kratkem podpisana pogodba o tehničnem sodelovanju med Zahodno Nemčijo in Argentino. Za preučevanje gospodarskih vprašanj, ki se nanašajo na obe državi, bo tudi ustanovljena mešana argent. nemška komisija. Zaradi preučitve vprašanja poglobitve gospodarskega sodelovanja med njima bo v kratkem prišlo v Argentino tudi posebno odposlanstvo nemškega gospodarstva in industrije. Oba predsednika tudi poudarjata željo narodov obeh držav, da bi ob sodelovanju vseh slojev moderne družbe dosegla socialno pravičnost, kakor tudi, da bi branila svobodo in človeško dostojanstvo. Končno sta ugotovila tudi istovetnost pogledov na zunanjepolitična vprašanja v poudarku načela samoodločbe narodov in utrjevanja svobode, demokratičnih načel ter spoštovanja človeškega dostojanstva.

Med obiskom predsednika zvezne nemške republike v Buenos Airesu, so v argent. prestolnici v navzočnosti obeh predsednikov odprli med drugim tudi nove prostore nemške bolnišnice v petnadstropni palači, dali ime nekemu trgu Nem-

razmerah odločno branil slovensko narodno korist pred okupatorskimi oblastniki, moral v politično izgnanstvo. To Slovenci vedo in prav zato jim je dr. Adlešič osebnost posebne ljubezni in spoštovanja.

Ko so namreč v aprilu leta 1941 fašisti in nacisti istočasno navalili na Jugoslavijo in je Ljubljano zasedla italijanska vojska, je dr. Adlešič bil še vedno ljubljanski župan.

Po okupaciji je ostal še nekaj mesecev na županskem mestu v upanju, da bo mogel ščititi koristi občanov pa ob enem s korektnim ravnanjem zadovoljiti začasno okupacijsko oblast. Ko so pa fašistični vojaški in civilni oblastniki zahtevali stvari, ki so bile za zastopnika Slovencev nesprejemljive, je dr. Adlešič prišel v pogoste spore z njimi. V javnost je prodril zlasti spor o odstranitvi spomenikov kralja Petra in Aleksandra v Ljubljani. Dr. Adlešič te italijanske zahteve ni hotel izvesti. Vztrajno je branil samoupravo mesta in Mestne hranilnice. Nastopal je proti krivičnemu preganjanju poedincev in ustanov. Zlasti je odločno branil stališče, da po mednarodnem pravu nihče v Ljubljani ni dolžan polagati prisega zvestobe italijanskemu kralju in oblastem, kakor so to nekateri okupacijski uradniki zahtevali. Fašisti so sklenili, da bodo dr. Adlešiča odstranili in spravili v zapor. Dr. Adlešič je preko prijateljev pravočasno zvedel za te naklepe in se umaknil v južno Tirolsko, kjer je čakal konca vojne. Takrat se je mislil vrniti domov. Ker pa je v Jugoslaviji zmagal komunizem, njemu kot odločnemu nasprotniku komunistične diktature na vrtnetv ni bilo mogoče. Komunisti so ga imeli na listah svojih žrtev, ljudi, ki jih je treba odstraniti. V predvojni in predkomunistični Jugoslaviji je bil namreč dr. Adlešič preveč znan kot odličen odvetnik in javni delavec. Po dokončani gimnaziji v Ljubljani se je bil posvetil študiju prava na dunajski univerzi. Tam je diplomiral za doktorja prava in potem izvrševal odvetništvo v Ljubljani. Kot eden najuglednejših svojega stanu je postal član upravnega odbora odvetniške zbornice in izpraševalne komisije za odvetniške kandidate. Udeleževal se je tudi v industrijskih, gospodarskih in združnih podjetjih. Že v mladosti je bil delaven v katoliških prosvetnih društvih. Kasneje je igral vodilno vlogo v slovenski kršč. demokraciji, zlasti kot predsednik Slovenske ljudske stranke za Ljubljano, član oblastne skupščine in župan ljubljanski.

Med ljudstvom je bil posebno priljubljen kot priden in požrtvovalen predavatelj in govornik pri stanovskih, prosvetnih in političnih zborovanjih. Take ljudi so komunisti smatrali od začetka za svoje nevarne nasprotnike. Zanje pod komunistično diktaturo ni bilo mesta razen v kaki ječi ali pri prisilnem delu. Dr. Adlešič je moral ostati v političnem izgnanstvu.

Toliko bolj iskreno mu demokratični Slovenci čestitamo in želimo, naj bi ga dobri Bog ohranil med nami zadovoljnega in srečnega do skrajnih mej življenja.

čija in položili temeljni kamen za palačo novega nemškega veleposlaništva. Argent. vlada je tudi vrnila nemškemu kulturnim športnim in gospodarskim društvom vse njihovo med vojno zaplenjeno premoženje in prostore.

Delo drž. kongresa

V prejšnjem tednu so v javnosti vzbudile posebno pozornost izjave nekaterih drž. funkcionarjev pred skupno komisijo poslanske zbornice in senata, ki preučuje način sklepanja petrolejskih pogodb pod prejšnjim predsednikom dr. Frondizijem. Zlasti izpovedi drž. tajnika za gorivo Antulija Pozzija in gen. Videla Balaguerja so povzročile pri poslancu dr. Machado, ki brani petrolejsko politiko dr. Frondizija, ostre proteste, ki so se nazadnje sprevrgli v osebne napade na gen. Balaguerja. Zlasti ko je zatrjeval, da mu je kot argent. veleposlaniku v Rimu pok. predsednik italijanske petrolejske družbe Mattei izjavil, da argent. vlada zahteva od omenjene it. petrolejske družbe za sklenitev pogodbe z njo 10% provizijo za intransigentno radik. stranko. Balaguer je tudi izjavil, da je od dr. Frondizija zahteval odstop Rogelia Frigerija. Biv. predsednik da mu je pa prisegal pri Bogu in rajni materi, da ni komunist, priznal pa je, da je v mladosti imel marksistično vzgojo. Zaradi izjav drž. funkcionarja pred parlamentarno komisijo je biv. zun. min. dr. Florit pozval Silenzija de Stagnija na dvoboj, dr. Frondizija je zanikal trditve gen. Balaguerja o zahtevi po 10% proviziji vladni intransigentni

Zaključek razstave v New Yorku

Razstava del slovenskih zamejskih umetnikov, ki je trajala skozi ves mesec april, se je zaključila zadnji dan istega meseca. Kljub slabemu vremenu in pogostim nalivom je bila razmeroma dobro obiskana. Zlasti od strani umetniških krogov, ki budno zasledujejo pota sodobne umetnosti je naletela na dober sprejem. O razstavi sami bo sledilo strokovno poročilo.

V zvezi s tem je omeniti, da je bil na praznik sv. Jožefa Delavca 1. maja v galeriji LOK prirejen v počastitev prijateljev umetnosti slavnostni banket, na katerem so bili ob navzočnosti tu bivajočih razstavljalcev odličniki č. g. Fr. Richard Rogan OFM, župnik slovenske cerkve sv. Cirila v New Yorku, novi doktor č. g. Fr. Rafael Sešek OFM, č. g. dr. Franc Blatnik, g. dr. Jože Basaj, g. dr. Franc Puc z gospo, ga. Marjanca Kalanova, predsednik društva „Prešeren“ g. Rudi Večerin in mnogi drugi. Slavnostni družabni večer se je zaključil v prijetnem razpoloženju in bo ostal vsem navzočim v lepem spominu.

Razstava se sedaj v celoti prenese v Toronto, Kanada, kjer bodo umetniki gostovali pri slovenskem rojaku g. Bajtu na 1557 Eglinton Avenue W., in sicer letos od 15. do 30. maja. Je to lep, moderen, ustrezajoč, kot nalašč za umetniško razstavo primeren lokal.

Vredno je poudariti okolnost, da so pokazali slovenski rojaki, bivajoči v Torontu in okolici, mnogo zanimanja za umetnost in umetnike, ki bodo drugo polovico meseca maja gostovali pri njih.

stranki in trditve, da je Rogelio Frigerio odstopil na Balaguerjevo zahtevo, ker da se je to zgodilo vsled politično-vojaških zahtev, da je pa tudi potem ostal še naprej njegov svetovalec. Rogelio Frigerio je pa izjavil, da bo vložil tožbo proti vsem „obrekovalcem“.

Solidarnost argent. nadškofov in škofov s cerkvenimi dostojanstveniki v provinci Córdoba

O sporu med vlado prov. Córdoba in nadškofom dr. Castellanom in ostalimi škofi v tej provinci zaradi razveljavitve prejšnjega zakona o prvotnih učnih zavodih smo poročali. Kat. škofje so objavili, da se nihče od njih ne bo udeleževal uradne proslave praznika majske revolucije in sploh nobene priveditve, na katerih bi bili navzoči guverner, ministri njegove vlade ali poslanci in senatorji ljudske radikalne stranke, ki so glasovali za razveljavitve omenjenega zakona. Ne drugi strani so pa ljudsko radikalne strankine organizacije izjavile, da so solidarne z guvernerjem in njegovo vlado.

Tako je spor med civilno in cerkveno oblastjo v Cordobi še vedno odprt. Med tem so imeli prejšnji teden letno zborovanje vsi argent. škofje v Bs. Airesu. Po zaključku zborovanja so objavili sporočilo za javnost, v katerem zatrjujejo, da so povsem solidarni s kat. cerkvenimi dostojanstveniki v prov. Córdoba, ki so se postavili v obrambo pravic staršev glede njihove odločitve o vzgoji njihovih otrok. V svoji izjavi argent. škofje navajajo tudi izjavo predsednika republike dr. Illije, da „zvezna vlada znova potrjuje svojo odločnost, da bo delala na utrjevanju družin in za ohranitev veljave duhovnih dobrin, ki navdajajo krščanstvo“.

To predsednikovo izjavo so kat. škofje še posebno poudarili, ker je namreč skoro istočasno nekaj poslancev v parlamentu zahtevalo, naj bi znova postavili na dnevni red zak. osnutek o ločitvi zakona, s katerim je Peron — kot znano — pred svojim padcem še poglobil svoj spor s kat. Cerkvijo.

CGT in njen bojni načrt

Na prvomajskem sestanku predstavnikov v Glavni delavski konfederaciji včlanjenih sindikatov je bilo sklenjeno, da bo CGT v maju in juniju začela izvajati drugi del svojega tkzv. bojnega načrta, t. j. zasedanje tovarn in ostalih gospodarskih podjetij ter ustanov in sicer delno zasedanje obratov od 18. maja do 15. jun.; za čas med 15 in 18. junijem pa predvideva popolne zasedbe vseh tovarn in obratov za 24 ur po vsej državi. Objava tega sporočila je naletela na odločno obsodbo v javnosti. Predstavniki industrije in gospodarske zbornice so bili pri predsedniku republike dr. Illiji ter so ga prosili za zavarovanje privatne in javne lastnine.

Skoro istočasno so listi tudi objavili poročilo, da so v tekstilnem sindikatu odkrili milijonske poneverbe. Kot znano vodi ta sindikat znani peronist Andres Framini. Peronisti trditve o poneverbah v tem sindikatu zavračajo z izjavami, da so samo akcija za politično diskvalifikacijo Framinija.

Novice iz Slovenije

Umrlj so. V Ljubljani: Leopold Bokavšek, pleskar, Ivan Porenta, upok., Marija Podboj roj. Altman, Angela Kucler, Jože Hercog, Alojz Štepec, upok., Franc Trdin, žel. uslužbenec, Maks Nerad, upok., Marija Ujčić roj. Urban, Marija Plahuta, Leopoldina Andree, vdova po prof., Amalija Pirkovič, uradnica drž. žel. v p., Nežka Mejač roj. Kanduč, učit. v p., Franc Poznič, upokojenec, Mira Kos roj. Platner, Davorin Šterk, šolski nadzornik v p., dr. Branko Jan, pravnik, Ivana Bobnar, Ivan Babnik, Ivana Ogrin, Jožefa Suknaič roj. Anžič, Alojzij Terzinar, žel. upok., Jurij Mozetič, upok., Amalija Okretič roj. Trampuš, Josipina Magu-

šar, vdova po pek. mojstru, Julijana Kambič roj. Rupnik, Albin Jaklič, Martin Kopač, Zdena Brejc-Perne, dipl. iur., Franc Pust, Franc Poštovan, Rudolf Janc, biv. trgovec, Milan Skok, uslužb. republ. sekretariata za notr. zadeve, Alojzija Zupančič roj. Čičigoj, Marija Babšek roj. Perme, Danica Jumi roj. Sitar, Jože Hrga, upok., Marijan Kočevar, upok., France Cemič, Evgenija Gogala roj. Benigar, Jožica Škof, Anton Špetič, Fani Jerina roj. Močilnikar in Franciška Bolta roj. Sešek v Črnučah, Ivan Vidic, tesar v p. v Dobrunjah, Franc Lampelj, upok. v Sadini vasi, Franciška Zemljen roj. Zupin v Kamniku.

SLOVENCIV ARGENTINI

Buenos Aires Osebnosti

Prejšnji teden je končal univerzitetne študije na farmaceutski fakulteti buenosaireske univerze g. Franci Markež. Novi absolvent se je veliko udeleževal v mladinskih organizacijah, med drugim je bil predsednik SFZ in odbornik SKAD, a že v Rožmanovem zavodu v Adrogueju je ustanovil dijaški list Zavodar. Sedaj je zaposlen v bolnišnici Fernández, na univerzi pa se misli specializirati še v biokemiji. Novemu farmaceutu vsi prijatelji in znanci iskreno čestitajo.

† Ernest Šušteršič. V Slovenski vasi v Lanusu so dne 5. maja t. l. iztekli življenjski dnevi nadučitelju Ernestu Šušteršiču. Sovaščani so ga naslednjega dne v velikem številu spremljali na njegovih zadnjih zemski poti na pokopališču Lomas de Zamora.

Pok. Ernest Šušteršič je doma spadal med odlične slovenske šolnike in vzgojitelje. Služboval je na raznih mestih, nazadnje kot nadučitelj v Jaršah pri Domžalah in na Viču, kjer je bil tudi upokojen. Kot odločen protikomunist je leta 1945 odšel s številno družino v begunstvo ter je begunska leta preživel v beg. taboriščih Servigliano in Barletta v Italiji, odkoder je l. 1948 emigriral v Argentino. Tu si je z družino ustvaril nov dom v San Luisu, kjer je pred dvema letoma s svojo ženo praznoval zlati poroko. Lansko leto mu je umrla življenjska družica ga. Margareta, točno leto dni zatem, je pa odšel za njo tudi on k nebeškemu Očetu. Za njegovo srečanje z Njim se je v zadnjih letih pripravil za vso vneto z branjem nabožne literature in z molitvijo. Naj počiva v miru, njegovim sorodnikom pa izrekamo globoko sožalje.

Repovževi mami na grob. Dne 25. aprila je umrla na Božakovem, pri Markičevih, na sv. Marka dan, 80-letna Tezija Nemanic por. Repovž, zglede krščanske matere. Imela je deset otrok. Njen mož in sin Tomaž sta bili žrtvi rdeče svobode. Mama je imela na skrbi lepoto hiše božje na Božakovem, in pri njej smo duhovniki imeli svoj božakovski dom. S kako ljubeznijo je pripravila vse za gospode; bil je kaplan Tone Vovk, poznejši nadškof, Vinko Lovšin, Boris Koman... Kako bi pač pozabili ljubezen, s katero me je sprejela vselej in še prav posebno na zadnjem obisku v Belv krajino.

Dan preje je bila na Božakovem sv. maša, in je ona še pela pri maši in bila pri sv. obhajilu. Zadelo je je kap, in je kar takoj razumela in povedala: Umrla bom, ne jokajte za menoj. Molite zame.

V Argentini žaluje za njo sin Jože z družino in hči Dragica por. Mizerit.

Msgr. Janez Hladnik
G. Jožetu Repovžu in ge. Dragici Mizerit ob izgubi skrbne in ljubeče mame izrekamo iskreno sožalje.

Večer slovenske pesmi v Mendosi

Pevski zbor v Mendosi si je privzel za svojo nalogo, da bo v bodoče vsako leto na Markovo nedeljo v spomin na svojega pevovodjo rav. Marka Bajuka pripravil nastop, ki naj bo posvečen naši pesmi. Prvo leto po njegovi smrti je zbor že pripravil tak koncert; obsegal je 22 naših ljudskih pesmi v priredbi pok. ravnatelja. Letos je pravtako pripravil vsebinsko zaokrožen program, posvečen naši umetni, narodni in ponarodeli pesmi.

Za boljše razumevanje in lažje ter globlje doživljanje izvajanih skladb je bil ves program s kratkim uvodom ter zgoščeno razlago posameznih pesmi povezan v zaokroženo celoto.

Uvodne besede so nas spomnile na veliki pevski uspeh, ki ga je naš zbor s svojim pevovodjem in z drugimi slovenskimi zbori dosegel na skupnem koncertu ob gostovanju v Buenos Airesu leta 1960, za proslavo argentinskega državnega praznika. Tistikrat je pok. ravn. M. Bajuk dal pobudo za tesnejšo povezavo vseh slovenskih zborov v Argentini in nato tudi v Svobodni Sloveniji tik pred svojo smrtjo pozval zbere k živahnemu sodelovanju s klicem „Še homo peli!“ Ta poziv si je naš zbor vzel za svoje delovno geslo, ki v srebrnih črkah

† Betka Milharčič. Na Ezeizi je nenadoma umrla v soboto 9. maja ga. Betka Milharčič, žena agilnega funkcionarja Družabne pravde in lastnika trgovine s pohištvo „Ezeiza“ na Ezeizi g. Luke Milharčiča.

K zadnjemu počitku so jo položili dne 10. maja na pokopališču v Monte Grande. Kljub temu, da je bilo tega dne vseslovensko romanje, jo je na njeni zadnji poti spremljalo zelo veliko rojakov.

Rajna ga. Betka se je rodila 21. oktobra 1909 v Kninu v Dalmaciji, kjer je takrat služboval njen oče pok. Jože Piber, doma iz Gorij pri Bledu, kot orožniški poročnik. Njena pok. mama Marija Muihič je bila doma iz Postojne, njen stric g. Piber pa je bil župnik v Senčurju pri Kranju.

V mladih letih je živela najprej na Bledu, potem pa v Ljubljani, kjer se je 22. junija 1941 poročila z g. Lukom Milharčičem ted. strokovnim tajnikom Zveze združenih delavcev. V Ljubljani sta se jima med vojno rodila tudi sinova Gregor, ki sedaj študira na vseučilišču v mestu La Plata ter Luka, ki sedaj pomaga svojemu očetu v trgovini. Maja meseca leta 1945 je rajna ga. Betka ostala v Ljubljani, toda že naslednjega leta je prišla za možem na Tirolsko v taborišče Peggez pri Lienzu. V taborišču v Spitalu se jima je rodila še hčerka Špelca, ki sedaj končuje srednjo šolo v zavodu Santa Inés v Turderu.

Pok. ga. Betka je prišla z družino v Argentino v decembru 1948. Po svoji dobroti in prijaznosti je postala najbolj znana številnim obiskovalcem otoka Hiawatha ob reki Capitan v Tigran, kjer so se vsi počutili kot doma.

Rajna je bolehalo že več let na srcu. Večkrat je uspešno prestala hude krize. V soboto 9. t. m. je pa njeno oslabele srce ni več zmoglo in je izročila svojo dušo nebeškemu Sodniku. Naj počiva v miru. Njenemu možu, otrokom in sorodnikom pa izrekamo ob hudem življenjskem udarcu naše globoko sožalje.

CARAPACHAY

Slovenski dom v Carapachayu je v nedeljo 3. maja praznoval svojo četrto obletnico ustanovitve s celodnevним programom.

Malo po enajsti uri so prikorakali na okusno okrašen prireditveni prostor otroci šolskega tečaja in skavtska mladina iz San Martina in Carapachaya ob zvokih slovenske koračnice in potegnili na drog argentinsko in slovensko zastavo ob igranju obeh himen.

Ob pol 12 je imel sv. mašo g. direktor A. Orehar s pridigo, v kateri je potrdil, da smo imeli prav, ko smo se odločili za borbo proti komunizmu, in zato danes ne smemo dvomiti o pravilnosti našega zadržanja.

Po sv. maši je bilo kosilo, nato pa se je kmalu začelo balinsko tekmovanje med moštvom iz San Martina, katerega so sestavljali gg. Baraga, Leskovec in Corn ter iz Carapachaya (gg. Meden, Slabe in Vrečič). Napeto tekmovanje je sodil g. Vencelj Dolenc, zmagoval pa je domače moštvo z rezultatom 2:0.

Nekaj minut po tretji uri popoldne se je začel na lepo pripravljenem igrišču kulturno-glasbeni spored, katerega je vodil in napovedoval kulturni referent g. Saša Pirc. Uvodoma je spregovoril predsednik Doma g. Edvard Škulj, ki je po pozdravu g. direktorja Antona Oreharja, predsednika Zedinjene Slovenije g. Božidarja Finka in tajnika NO g. Miloša Stareta opisal v kratkih potezah rast doma. Poudaril je majhno število članov (samo 25 od vpisanih 50 članov), ki izvršujejo finančne obveznosti in se udeležujejo prostovoljnega dela za dom. Zato so maloštevilni člani vredni posebne pohvale; v zadnjem letu so se jim pridružili tudi fantje in dekleta, ki pridno pomagajo. Vse člane in navzoče je naprosil za še nadaljnjo pomoč in podporo. S kratkim nagovorom sta pozdravila tudi g. Božidar Fink, in g. Miloš Stare.

Prva točka programa je bila lepo pripravljena deklaracija Naš narodni dom, katero so izvajali člani in članice SFZ in SDO, skavti, skavtinja in šolski tečaj; simbol Slovenije pa sta predstavljali dekleti v narodnih nošah. Sledil je nastop SDO iz San Martina, ki je s tem pokazala resnično povezanost med našimi domovi. Skavti in skavtinja so vsak s svojim nastopom pokazali lepoto slovenske pesmi in govornice, srednja skupina šolskega tečaja pa je nastopila z rajalno vajo s palicami (bela, modra, rdeča). Najmlajše so prav priskrbo pokazale perličice, in je bila občinstvo presenečeno nad dobro pripravljenim nastopom, katerega je pripravila ga. Pleškova, ki v šolskem tečaju tudi poučuje.

Članice krajevne SDO so pod vodstvom gđ. Anice Šenkove izvedle lepo rajalno vajo, za njimi pa so nastopili harmonikarji iz San Martina, katere vodi g. V. Jenko.

Za zaključek so nastopile z rajalno vajo deklice iz višje skupine šolskega tečaja, oblečene v bele, modre in rdeče obleke ter v različnih oblikah napravile slovensko zastavo.

Vse točke so bile lepo izvajane, mnogo dela je imel za pripravo g. Pirc, ki zasluži vso pohvalo za delovanje v domu. Veseli smo tudi nastopov naših deklet, ker so pokazale, kaj zmorejo in nam obetajo še lep napredek.

Po končanem sporedu je zadovoljno občinstvo posledlo k mizam, kjer so jim postregli fantje in mošje; v kuhinji pa so naše požrtvovalne gospe pripravile vse potrebno za prazne zelodce. Orkester Moulin Rouge pa je poskrbel, da se je mladina kakor tudi starejši rod, ki ljubi ples, lahko zavrtela.

Slovenski dom v Carapachayu je tako prav lepo proslavil svojo četrto obletnico obstoja. Želimo mu čim lepši napredek, da bo lahko vršil svoje poslanstvo med Slovenci, naseljenimi v severnem predelu Velikega Buenos Airesa.

SLOVENSKA VAS

Dramatični odsek društva Slovenska vas iz Lanusa bo v soboto 16. maja ob 19 ponovil v Slovenski hiši na Ramón Falconu ljudsko igró v 12 slikah, dramatičirano po istoimenskem romanu Josipa Jurčiča — Deseti brat. Več kot tri ure boste gledali našo preteklost, utelezeno v Martinku Spaku, Krjavlju, stricu Dolefu, klasični ljubezni med Manico in Kvasom in drugih posebnosti tistega časa. Čisti dobiček je namenjen deloma za plačilo tlaka ob športnem igrišču v Slovenski vasi in deloma za nadaljevanje gradbenih del v Slovenski hiši na Ramón Falconu. Vstopnina nizka! Pridite! Ne bo vam žal! Za otroke slovenskih šolskih tečajev je vstop brezplačen!

smo se z goriškimi slavčkom Gregorčičem znova poslavljali od doma in Sattnerjevemu „Studenčku“ smo položili svojo težko usodo: „Po tujem hoditi obsojen jaz sem; kako je to hridko, težko ti povem...“

V drugem delu nam je uvod razložil bistvo in značilnost ljudske, narodne pesmi, tiste, v kateri je spomin na pesnika in prave skladatelje že zabrisan, pozabljen. Zbor je zapel Mihelčičevo „Le sekaj smrečico“ (meš. zbor); Bajukovo „Ogljar“ (meš. zbor); Maroltovo „Barčico“ (moški zbor); Bajukovo „V nedeljo zjutraj vstala bom“ (ž. zbor); Bajukovo „Ciganski otrok“ (meš. zbor) in Kimovčovo „Marko skače“ (meš. zbor).

Po kratkem odmoru so sledili zgledi za „ponarodelo“ pesem, se pravi tisto, ki ji je poznan pesnik in skladatelj, pa je že postala obča last ljudstva, zajela je s svojo privlačnostjo in priljubljenostjo že širše ljudske plasti. Slišali smo v Hubadovi priredbi Gregorčičevo „Njega ni“; Slomškovo „En hribček bom kupil“.

V zadnjem delu je pa zbor zapel še nekaj pesmi poznanih avtorjev novejšega datuma, ki pa so tako „po naše zaokrožene“, da jih je treba le nuditi narodu in bodo — v kolikor že niso — ponarodele, ker si jih bo ljudstvo gotovo privzelo. Slišali smo tri Mihelčičeve z

MORON

SFZ Morón — jesenski pokal

Dne 1. maja so se odigrale na Pristavi zadnji dve igri za jesenski pokal, katerega organizira moronski odsek že drugo leto zaporedoma.

Ob 15 je bila prva igra med San Martinom in San Justom. Ker je San Martin izgubil in s tem že drugo, je izpadel iz turnirja.

Naslednja igra je bila med San Justom in Moronom. Prvi set so dobili sanjuščani, druga dva pa morončani.

S tem je Morón zopet odnesel pokal, ki vzbuja med fanti veliko zanimanja. Obe igri je sodil zelo nepristransko g. Janez Mežnar, ki je žel odobravanje od igralcev in gledalcev, katerih ni manjkalo. Disciplina med igro, katero je sodnik trdo držal, je bil pojav, ki bi moral biti povsod ne samo v odbojki, ampak tudi v ostalih športnih panogah, posebno v nogometu, pri katerem Slovenci dostikrat pokažemo nizko stopnjo vzgoje in športnega duha.

SAN JUSTO

Fantovski odsek Našega doma v San Justu je imel v soboto, 15. aprila 3. obč. zbor. Predsednik Lojze Modic ga je začel ob navzočnosti duh. vodje g. Janka Mernika ter več kakor 30 članov. V kratkih in jedrnatih besedah je g. duhovni vodja podal glavne obrise dela in načine modernega delovanja mladine 20. stoletja; tako načine in oblike zborovanj ali sestankov, kjer vsi navzoči sodelujejo in nekako prisiljeno sami debatirajo in kasneje lahko tudi predavajo.

Zatem so sledila poročila odbornikov, iz katerih je razvidno, da je odsek skoraj vse leto pridno deloval, kar se je tudi na vseh skupnih prireditvah videlo.

Pri volitvah je bil izvoljen naslednji odbor: predsednik Modic Lojze, podpredsednik Bergant Tone, tajnik Oven Marijan, blagajnik Frontini Janez, gospodar Kovač Branko, športni ref. Indihar Marijan, delegat za Zvezo Indihar Lado; nadzorni odbor pa sestavljajo Galjot Ivan Danko Mirko in Drakler Jože.

Novoizvoljeni predsednik se je vsem članom zahvalil za ponovno zaupanje ter vse navzoče pozival k še živahnemu delu v organizaciji.

CORDOBA

Od naročnika g. Matevža Jenka iz Córdoba smo prejeli naslednje pismo:

Z današnjo pošto Vam pošiljam naročino za tekoče leto. To storim sicer z zamudo, ker sem že pet mesecev brez dela. Razen tega sem pa bil tudi še bolan. Tri mesece sem ležal v postelji. Zaradi dolge boleznine me je podjetje, pri katerem sem bil zaposlen zadnjih šest let, odpustilo. Toda tudi pri meni se je izpolnil pregovor: Ko je tiska največja, je tudi božja pomoč najbližja. Ravno tedaj, ko sem izgubil službo, mi je s prvim majem prišla rešitev pokojnine. Štiri tisoč pesov bom prejel mesečno. Ni ravno preveč, toda v listih poročajo, da je pred parlamentom v Buenos Airesu zakon, s katerim jo bodo zvišali na pet tisoč. Kljub temu bo pa treba delati še naprej, ker znesek pet tisoč pesov ne zadostuje za življenje. Meš boleznino sem porabil skoro ves prihranek, ker me je privatno zdravljenje stalo skoro 40.000 pesov. Toda nič zato! Hvala Bogu, da sem ostal živ. Toda bolj žalostno je pa v naši družini v domovini. Od doma sem dobil namreč pismo, da sta bila istočasno kot jaz v Argentini bolna tudi moja starejša

besedilom Sardenka: „Zvesta ljubezen“, „Pastirica“ in „Kadar vince duše vne-ma“, vse tri za moški zbor. Sledila je še Mavova v Bajukovi priredbi za meš. zbor „Ej zato“.

Zbor je svoj pestr in zanimiv pevski večer zaključil s Foersterjevo „Pevec“, v kateri je Bajukovemu pozivu „Še homo peli“ dal duška z navdušenim: Sem pevec in peti je vse mi na svetil.

Pevski večer je zbral v Domu vse tiste rojake, prijatelje in znance, ki jim je naša pesem pri srcu in čutijo, da so skupno z njo zrastle iz isste slovenske korenine.

Pevci so po uspešnem nastopu ostali v dvorani s svojimi družinami pri skupni večerji, v prisrčni družabni povezanosti in razigranosti. Pevovodja prof. Božidar Bajuk se jim je zahvalil v imenu svoje rodbine za hvaležnost, ki so jo s svojo požrtvovalnostjo in vneto ob pripravih za nastop pokazali od njegovega očeta pok. Marka Bajuka, za katerega so dopoldne tudi namenili skupno slovensko mašo, pri kateri so zapeli tudi dve pokojnikov Marijini pesmi.

Prav bi bilo, ko bi Bajukov klic „Še homo peli“ zares razgibal vse naše pevске vrste in jih povezal v tesnem medsebojnem delu za našo večno lepo slovensko pesem!

Vsak teden ena

RAZPODITE SE MEGLIČICE...

Razpodite se megljčice, pojte drobne ptičice, da bo sjalo sonce na moje drobno srcece.

sestra Franciška, por. Hafner, posestnica na Trati pri Škofji Loki in brat Janez, kolarski mojster v Godešiču pri Škofji Loki. Oba sta umrla v razdobju deset dni. Sestra dne 4. februarja, brat pa 24. februarja. Vsi smo bili istočasno zaradi boleznine v postelji, kakor tudi moj drugi brat v Brazilju, od katerega sem dobil tudi pismo, v katerem mi pravi, da leži že od božiča naprej. Iz gornjih vrstic vidite, kako je nesreča posegla v našo družino.

Ravno danes sem pa prejel prvo pokojnino. Zato Vam takoj pošiljam naročino za Svobodno Slovenijo.

Iz Córdoba pošiljam pozdrave Vam v uredništvu Sv. Slovenije kakor tudi vsem v Argentini živečim Slovincem.

Matevž Jenko z ženo Jelo

SLOVENCIV AVSTRALIJI

Rev. dr. Ivan Mikula, ki poleg patrov Bernarda, Bazilija in Odila deluje v dušnem pastirstvu med Slovenci v Avstraliji, se je po dvajsetmesečnem obisku domačih krajev na Koroškem dne 16. marca vrnil v Avstralijo. Rokaji v pristaniščnem mestu Perth v Avstraliji so mu priredili lep sprejem. Vselej in srečen je bil, „da je prišel znova domov“, kajti tudi v Avstraliji imajo enak pregovor kot mi Slovenci: „Home, sweet home“, t. j. Ljubo doma, kdor ga ima.

Iz družinskega življenja Slovencev v Avstraliji imamo tele novice: Poročili so se Jožef Poredoš iz Izakovec in Marija Bučar iz Grosuplja ter Martin Berkopec iz Semeča na Dol. in Ljerk Albert iz Gornje Jelenske na Hrvaškem. Kršćeni so pa bili naslednji otroci: Peter Rihard Štibilj, sin Vinka Štibilj in Elizabete roj. Skinner, Stanoko Medved, sin Jožeta Medved in Alojzije roj. Kordan, Linda Ana Kirn, hčerka Ivana Kirn in Drage roj. Kreševič in Marija Ana Lupša, hčerka Alojza in Katice roj. Jandel.

Slovenski umetnik v Avstraliji Stanislav Rapotee je od 25. marca do 5. aprila samostojno razstavljal v galeriji Hungry Horse v Paddingtonu v Sydneyu. Za razstavo je pripravil 20 slik raznih velikosti. Umetnostni kritiki avstralskih listov so se o Rapoteevih razstavljenih umetninah laskavo izražali. Slovensko društvo v Sydneyu je imelo 18. aprila aprilsko družabno prireditev pod naslovom Zeleni Jurij.

VESTNIKI SFZ

Zaključni I. sestanka Zveze

Smoter telesne vzgoje ni samo v tem, da bi se človek naučil varno plavati, hitro teči, lepo teledaditi ali zmagovati na športnih tekmah. V bistvu gre za pomoč človeku v njegovem celotnem razvoju, rasti v osebnost in splošnem pridobivanju gibalnih izkušenj.

Zato so napredni vzgojitelji, zdravniki, gospodarstveniki in državniki vneti zagovorniki sistematične telesne vzgoje in športnega udejstvovanja. Če pregledamo človekove starostne stopnje, srečamo proti sredi mladeniško in tekmovalno dobo. Če je imel človek kot otrok priliko, da je bil deležen pravilne telesne vzgoje, bo sedaj razvil svoje telesne moči do viška in žel uspehe. V obdobju telesne zrelosti bo prešel k razvedrilni telovadbi. V prvi dobi staranja je še čas za izobraževanje v telesnovzgojnem oziru, ni pa več časa za tekmovanje. V drugi dobi staranja imamo celo vrsto zgledov znanih mož, ki imajo še vedno veselje z rednimi telesnimi vajami.

V zgodovini telovadbe lahko ugotovimo, da se je društvena telovadba začela ob nastopu preteklega stoletja v Nemčiji, pri avstrijskih Slovanih pa sredi preteklega stoletja. L. 1906 je dr. Janez E. Krek ustanovil v okviru Slovenske krščanske socialne zveze telovadni odsek Orel. Slovenska Orlovška in Orliška zveza in pozneje Zveza fantovskih odsekov in dekliskih krožkov sta v teku 60 let odigrali važno vlogo v slovenskem javnem življenju. V begunstvu in izseljenstvu se je telovadno in športno delo nadaljevalo. Tudi v novih razmerah zahteva od nas posebne pozornosti ter izdatne moralne in materialne pomoči.

To so na kratko misli, katere je podala ga. Vivotova, na I. zveznem sestanku v nedeljo 3. maja, na katerem je bilo navzočih trideset članov.

Po govoru se je razvila zanimiva debata. Člani so spraševali po izdatnosti ter značilne poteze Orlov, delovanje ter število fantov, ki so sodelovali pri nastopih.

Kar se pa najbolj čuti tu v izseljenstvu, kar se športa tiče, je velika potreba strokovnjakov ter ljudi, ki naj bi se zanimali direktno za mladinske probleme.

OBVESTILA

Filozofski tečaj SKAD-a bo v soboto, 16. maja ob 19 v Slovenski hiši.

SDO — SFZ Morón bosta imela svoj skupni sestanek v soboto, 16. maja ob 16. Najprej skioptične slike iz Slovenije, nato čajanka. Fantje in dekleta iz Morona prisrčno vabljene!

Narodne noše za punčke se bodo delale v Slomškovem domu v soboto, 16. maja ob 18.

Slovenski srednješolski tečaj bo v soboto, 16. maja ob 15 v Slovenski hiši.

V nedeljo 17. t. m. ob treh popoldne bo v Našem domu v San Justu sestanek staršev in vpisovanje naraščajnic.

Misijski krožek v Slovenski vasi priredi v nedeljo, 17. maja ob 15,30 v društveni dvorani zanimivo predavanje: Politične razmere po svetu in misijonih. Vsi prijazno vabljene!

Sestanek SDO v Ramos Mejia bo v nedeljo, 17. maja ob 10,15. Predavala bo gđc. Neda Fink. Vabljenje!

Sanmartinska dekleta! V nedeljo, 17. maja po maši pridite vse na redni sestanek krožka SDO v San Martinu. Tiste, ki še niste članice, se ob tej priložnosti lahko vpišete.

Dekliški krožek iz San Justa in Fantovski odsek pripravljata za 17. maja prijetno „Družabno popoldne“ s pričetkom ob 15 s tekmo v odbojki med odseka Morón in San Justo. Ob sladkem in toplim prigrizku pa je na programu več šaljivih točk, petje, igre in skioptične slike ter nekaj barvnih filmov zanimive vsebine. Vljudo vabljene člani obeh odsekov!

Starši! Omogočite svojim otrokom poceni in slovensko razvedrilo. Pripeljite jih v nedeljo, 17. maja ob 14,30 v Slomškov dom na otroško tombolo!

Dobitki za otroško tombolo se lahko oddajo v soboto, 16. maja v Slomškovem domu ali pa tudi na sami tomboli v nedeljo. Hvala!

I. letošnji kulturni večer SKA bo v soboto, 23. maja t. l. ob 19 pri Bullrichu, Sarandí 41, Capital. Predaval bo g. Marijan Marolt o Srednjeveški skulpturi na Slovenskem. Skioptične slike za večer je izdelal g. Marijan Šušteršič.

Po naročilu Zedinjene Slovenije bo sv. maša za pokoj duše Toneta Marina 23. maja t. l. ob 6,30 v ulici Vallejos 4647, Villa Devoto.

Slovenski dom v Carapachayu bo imel v nedeljo, 24. maja t. l. ob 15 v domu svoj V. redni letni občni zbor. Dnevni red je objavljen na oglasni deski. Prosimo vse člane, da se ga gotovo udeležijo.

Slovenski dom v Carapachayu bo imel v soboto, 30. maja t. l. ob 20 svoj 2. prosvetni večer, na katerem bo predaval g. Rudolf Smersu o deležu Slovencev v svetovni kulturi. Vabimo vse člane in prijatelje!

Slovenski dom v Carapachayu se prisrčno zahvaljuje vsem gospem, ki so za njegov praznik podarile toliko pečiva in s tem pokazale, da hočejo tudi one pomagati pri rasti doma. Bog plačaj!

V Río Negro lahko dobimo dobro službo mehanik in električar, ki bi vodila vsak svojo delavnico, obenem pa tudi vodila za vajence teoretičen pouk. Interesenti naj se javijo v pisarni društva Zedinjena Slovenija, kjer bodo dobili tudi točnejše podatke.

Sobota 16. maja ob 19:

DESETI BRAT

narodna igra v 12. slikah

Kraj: Slovenska dvorana, Ramón Falcón 4158

OTROŠKA TOMBOLA

NEDELJA, 17. MAJA OB 14,30 NA VRTU SLOMSKOVEGA DOMA

SLOVENSKI DOM V SAN MARTINU

začenja s 17. majem

akcija za zgradbo novih prostorov

Od tega dne dalje bodo zaupniki in zaupnice doma obiskali rojake v sanmartinskem okolišu s prošnjo, da kupijo nove deleže, ki jih bodo lahko odplačevali v 20 mesečnih obrokih. Veliko delo za ohranitev slovenstva v tujini in za dobro vzgojo svojih otrok bomo zmogli samo, ako bodo pri tem delu pomagali in sodelovali prav vsi.

Odbor

N A S D O M

VINA NAJBOLJSIH SLOVENSKIH VINIČARJEV
TER NJIHOVA IZBRANA JEDILA
VAM BODO NA RAZPOLAGO

NA

VINSKI TRGATVI

V NEDELJO, 24. MAJA 1964

ZAČETEK OB 15

SODELUJE PRIZNANI ORKESTER

S A N J U S T O

Dne 25. aprila nas je za vedno zapustila v Božakovem v 80. letu z Bogom spravljena naša dobra mama, stara mama, tašča in babica

Terezija Repovž roj. Nemanič

K zadnjemu počitku so jo spremili 27. aprila 1964 na pokopališče k Trem Faram.

sin Jože; hčerke: Dragica, Regina, Rezka in Marija, ter snaha, zeti, vnuki in pravnuki.

Buenos Aires, Črnuče, Božakovo, Metlika.

Vsem znancem sporočamo, da nas je 5. maja t. l. nenadoma zapustil v 81. letu starosti, naš oče

Ernest Šušteršič

nadučitelj

Pokopali smo ga 6. maja v Lomas de Zamora. Iskreno se zahvaljujemo gg. lazaristom, ki so mu med boleznijo prinašali sv. Popotnico, mu podelili sv. maziljenje, za blagoslovitev trupla, sv. mašo in vodstvo pogreba.

Enako se zahvaljujemo vsem rojakom, ki so nam kakorkoli pomagali, ga prišli pokropiti in ga spremili na zadnji poti.

Slavica, Ratko, Mirko, Dušan otroci; snaha, vnuki in pravnuki.

Lanús, 12. maja 1964.

Dobrosrčni striček

(Nadaljevanje)

„Tega si bom vendar lahko privoščil,“ je menil.

Ze je hotel hlastno ugrizniti vanj — ko je jabolko zdajci globoko in bridko vzdihnilo.

„Joj, joj — zdelo se mi je, da bo tako! Ze tedaj, ko so me utrgali z veje, se mi je zdelo... Ta zlobni človek me bo pohrustal in moje pečke — mojo ubogo deco — vrgel med smeti, namesto v zemljo. Nikoli ne bodo zrastle mladike iz njih... Joj, joj, joj!“

Stričku je zdrknilo jabolko iz rok in se zakotalilo po tleh...

Nekaj časa je stal kakor ukovan na mestu in strmel izgubljeno pred se. Potem je sunkoma dvignil glavo in pogledal na okno; rahel šum je prihajal od tam.

Bila je muca. Prekanjeno so se ji svetile oči.

„No,“ je vprašala, „kako se ti godi, striček? Si dobil kaj za pod zob?“

„Nič,“ je zategnil nesrečni striček.

„Tako je, striček, vidiš, če je človek preveč blag in usmiljen!“

„S palico bi ti dal po grbi, pa sem preslab,“ ji je odgovoril.

„Vem,“ je modro pokimala muca, „slab si, slab, ker si nečloveško lačen. Ti si največji bedak na svetu! Čemu si po nepotrebnem beliš glavo? Zivi, kakor te je ustvaril Bog! Vzemi, kar ti je namenjeno, da ne pogineš od gladi!“

Mirko Kunčič

Mama pa ne reče nič, le skrivnostno se smehlja. V roko vzame nit... in zobek Metkin že na njem ima.

Bolečine so pri kraju, svet ni nič več črn in grd. Spet je Metka dobre volje. Kdo bi mislil že na smrt!

NAŠI MLADINI

ROMARJI SMO! To pot je Nežče tudi romal v Luján. Ne prvič. Saj je že prej bil večkrat tam. Pa je bil tedaj še premlad, da bi se tega zavedal. Zato je pa letos s tako ihto skrbel za romanje.

„Mama, si dala v torbo potico, klobase, gnjat...?“ je sitnaril okoli mame.

„Vse je v redu,“ je bila mama kratka. „Ti skrbi zase.“ Kako naj Nežče skrbi zase, ne ve. Pa se kot mamin odmev oglasi očka: „Romarji smo!“

Seveda, romarji. Zato pa Nežče skrbi, da ne bi bili lačni na poti. Vožnja je še nekam hitro minila. Maša s pridigo se je zdelala Nežčku predolga. Končno so le posedli okoli mize na romarskem prostoru.

Mama je jemala iz torbe popotnico in jo zlagala na bel prtiič.

Spet se oglasi očka: „Romarji smo, zato se moramo okrepčati.“

Nežček je že mislil ugrizniti klobaso, da bi se „okrepčal“, pa je očka ustavil njegovo lakoto: „Romarji smo ne samo lani in letos in naslednje leto, ampak včeraj, danes, jutri in vsak dan. Romamo pa iz te 'solzne doline' v nebeško domovino. Zato pa moramo skrbeti bolj za dušno, kot pa telesno hrano. Dušna hrana: molitev, dobra dela, miloščina, post — to je popotnica za v večno domovino!“

Sam Bog ve, kako je Nežčku dišala klobasa po tej „pridigi“!

METKO ZOB BOLI

Naši Metki zob se majo in boli jo, joj, hudo. Ves dan stoka in zdihuje; v strahu misli: smrt bo to...

„Mamica, boš kaj jokala, kadar črni me može v beli krsti odnesejo, v hladno jamo položijo?“

Recreo „Europa“ de Rovtar y Rovtar Hnos., Río Carapachay, Tigre, T. E.: 749-0589, na razpolago tudi Slovincem.

HOTEL TIROL

(bivši hotel „Primavera“)

vam nudi lepe sobe s kopalnico, centralno kurjavo, garaža

MAKS in ZORA RANČNIK

MAR DEL PLATA

Mitre 2024

T. E. 2-8425

Hotel je odprt vse leto

ADVOKAT

DR. JOŽE LOZAR

Tucumán 1438

T. E. 46-5458 in 40-5353

planta baja ofic. 2

JAVNI NOTAR

Francisco Raúl Cascante

Escribano Público

Pta. baja, ofic. 2

Cangallo 1642

T. E. 35-8827

Buenos Aires

ESLOVENIA LIBRE

Editor responsable: Milos Stare

Redactor: José Kroselj

Redacción y Administración:

Ramón Falcón 4158, Buenos Aires

T. E. 69-9503

Argentina

COMPRO ARGENTINO Central B

FRANQUEO PAGADO
Concesión N° 5775

TARIFA REDUCIDA
Concesión N 3234

Registro Nacional de la Propiedad Intelectual No. 770.902

Naročnina Svobodne Slovenije za leto 1964: za Argentino \$ 800,—; za Severno Ameriko in Kanado 7 dolarjev, za pošiljanje z letalsko pošto 12 dolarjev. Talleres Gráficos Vilko S. R. L., Estades Unidos 425, Bs. Aires. T. E. 33-7213

Tečaj valut v menjalnicah v Bs. Airesu v torek 12. maja 1964. Prodajna cena:

1 USA dolar	.....	m\$ñ	137,—
1 angleški funt	.....	„	383,50
100 italijanskih lir	.....	„	21,93
100 avstr. šilingov	.....	„	531,55
100 nemških mark	.....	„	3.446,90

PORAVNAJTE NAROČNINO!

Slovenski izseljenski javnosti sporočamo, da je dne 5. maja 1964 umrl naš zvesti član, gospod

Ernest Šušteršič

nadučitelj

K zadnjemu počitku so ga položili dne 6. maja 1964 na pokopališču v Lomas de Zamora.

Sv. maša za pokoj njegove duše bo 30. maja 1964 ob 6,30 v ul. Vallejos 4647, Villa Devoto.

Zedinjena Slovenija

Vsem prijateljem in znancem sporočamo žalostno novico, da je dne 9. maja 1964 nenadoma umrla in odšla po večno plačilo

gospa Elizabeta Milharčič roj. Piber

Pokopali smo jo v nedeljo dne 10. maja na pokopališču v Monte Grande.

Sv. maša zadušnica za pokoj njene blage duše se bo brala v soboto dne 16. maja ob 11 v cerkvi Virgen del Valle na Ezeizi.

Priporočamo jo v molitev in lep spomin. Luka — mož; Gregor, Lukec in Špelca — otroci; Pepca, Marija in Julka — sestre; ing. Janez — brat ter vse ostalo sorodstvo.

Ezeiza, La Plata, Buenos Aires, Ljubljana.

Slovenski javnosti sporočamo žalostno vest, da je dne 9. maja 1964 nenadoma umrla naša članica, gospa

Elizabeta Milharčič

Zadnje zemsko bivališče je dobila dne 10. t. m. na pokopališču v Monte Grande.

Sv. maša za pokoj njene duše bo 29. maja 1964 ob 6,30 v ul. Vallejos 4647, Villa Devoto.

Zedinjena Slovenija

Demant

a soglasnik
a a a zemljišče pri hiši
b c e g i močvirska ptica
i j l l p p r —
r r r r v prst na roki
v t t srečen kraj
t soglasnik

Po sredi navpično in počez dobiš ime gore v Sloveniji.

Uganka

1 2 3 4 3 — rastlina je zelena
4 2 3 1 3 — brez tega soba ni nobena

Dopolnilna uganka

Ko — lo
kri — tec
po — ra
de — vec
za — ga
sla — ca

Namesto črk vstavi primerne zloge, ki povedo znan pregovor.

Rešitve v prihodnji številki.

Rešene uganke iz 4. številke. Stavki: 1. Logatec, 2. Kamnik, 3. Celje, 4. Ljubljana. — Ločilna uganka: Kopriva ne pozebe. — Pregovor: Danes meni, jutri tebi.

Miška pozoblje slanišo, če jo dobi, muca pohrusta miško, če jo ulovi: Vsake-mu svoje. Življenje je večer boj.“

Še par trenutkov je striček ves zmeden bulil v modro muco, potem pa planil v durim, jih s truščem odprl in zakričal v kuhinjo:

„Nežika... Nežika! Hitro mi skuhaj kosilo!... Strahovito sem lačen. Najprej mi postreži z redkvicami... potem s kosom sveže gnjati... potem mi prinesi pečeno piško... s solato, kampak... in nato še zvrhano košarico jagod... Ali si me razumela? Brž, brž, brž!“

Striček se je oddahnil. Kakor da mu je padla gora od srca, mu je bilo. Pobraj je jabolko in ga pohrustal, kakor bi trenil. Ogrizek je vrgel muč v gobček. Muca je kihnila, skočila z okna na prosto in odbrzela, kot bi kdo kuril pod njo...

Konec

Poslovenil Mirko Kunčič

PISAN DROBIZ

Skrita imena

1. Veliko gre gorčičnih zrn v en lonec.

2. Zimzelen prištevamo med vedno zelene rastline.

3. Žejen konj ne gleda motne vođe.

4. Če pride do naselbine lev, stika najprej za živino.

5. Pošteni ljudje vod nikdar ne kale. V vsakem stavku je skrito ime enega zelo znanega slovenskega pesnika.